

vrijheid beter losbandigheid en tegenstrijdigheid kan worden genoemd.

Geen wonder dan ook dat mannen als Jhr. Mr. A. F. de Savornin Lohman volkomen beaamd wat door Dr. van den Bergh was bevestigd, dat art. 1 der wet op 't Hooger Onderwijs een leugen behelst, als 't spreekt van een zelfstandige wetenschap en er bijvoegt dat dit artikel ook voorschrijft iets dat onmogelijk is.

Ook Dr. Gunning is van oordeel dat de wet van 1876 een inconsequente faculteit van godsdienstwetenschap aan de Hervormde Kerk en ook aan de hoogeschool heeft opgedragen. Want de godgeleerdheid heeft tot hoofdverrichte het geloof aan Gods bijzondere persoonlijke openbaring. Ontbreekt dit geloof, zoo verandert de godgeleerdheid vanzelf in godsdienstwetenschap, met of zonder diens naam.

Helaas, Dr. Doedes had gelijk toen hij bevestigde dat 't Geen Staatstheologie met een slippendragster. Wat er van de godgeleerdheid was overgebleven, was geen Theologie, was geen vorstine waarvan de page of edelknaap de slip van het vorstelijk gewaad draagt, om haar het voorigzaam gemakkelijk te maken, maar wanneer gelet wordt op den valschijn naam dien de faculteit draagt en de 'vrijheids' of 'de losbandigheid', aan de hoogleraren in zake het inrichten van hun onderwijs toegestaan, dan kan hier beter van een dame met voetrijke rokken gesproken worden.

Kort Verslag der classis Appingedam, 4 Nov. 1920.

1. Opening op de gebruikelijke wijze door den praeses der roepende Kerk.
2. Korte toespraak van den praeses naar aanleiding der Syn. v. Leeuwarden.
3. De credentiebrieven worden nagezien. Alle Kerken zijn wettig vertegenwoordigd.
4. Het Moderamen is: Praeses: Ds. Broek Roelofs, assessor Ds. Hoekstra; als scriba fungeert de assessor: 2e scriba: Ds. Both.
5. Lezing en vaststelling der notulen.
6. Een schrijven van den vertrokken vasten scriba Ds. Reijnga zal beantwoord worden. Aan de Chr. School te Woldendorp, met steun der Evangelisatie-deputaten in de classis tot stand gekomen, zal uit de kas der Evangelisatie verder steun worden verleend. Aan de Prov. Deputaten voor Evangelisatie zal alsnog steun gevraagd worden voor den Evangelisatie-arbeid te Woldendorp.
7. Verschillen der Kerken van N.-Brab. en Limburg wordt de aandacht gevestigd.
8. De classis besluit in plaats van een vasten scriba, een actuarius te benoemen; en aan den scriba de zorg voor 't Persverslag voortaan op te dragen. Bij acclamatie wordt Ds. Hoekstra van ten Post actuarius.
9. Zendingavragen worden beantwoord. In

Nov. of Dec. moet een Soemba-week in de Kerken gehouden worden; welke wordt aangebevolen.

10. Aan een em. pred. zal steun worden verleend door de kerken.
11. Benoemingen van Deputaten hebben plaats naar Classicale Regeling.
12. Bij rondvraag naar Art. 41 K.O., wordt aan twee Kerken een advies gegeven.
13. De Kerken moeten juiste opgaven verstrekken voor 't Kerkelijk Handboek en toezien, dat hun leden bij de volkstelling den naam der kerk juist opgeven.
14. De vacature-beurten worden geregeld.
15. Volgende classis 3 Februari. Roepende Kerk: ten Post.
16. De korte notulen worden gelezen en vastgesteld.
17. De assessor gaat voor in dankgebed, en de vergadering wordt gesloten.

Namens de classis
H. L. BOTH, h. t. Sub-Scriba.

Kerknieuws.

Gereformeerde Kerken.

ROEPEN: Kornhorn, Hollum (Ameland) en Ouderkerk a/d IJssel, A. J. Bouma, cand. Middelburg. — Hallum, J. v. d. Meulen, Schoonoord. — Vroomshoop, N. Duursema, Nieuw-Amsterdam.

Bunschoten en Spakenburg (B), W. L. Milo, Kollum (Fr.). — Oudega (W), B. Roorda, Driesum. — Oenkerk, H. P. M. G. de Walle, Zaamslag. — Overschie, C. J. v. d. Boom, Paessens en Moddergat. — Uithuizen, J. G. Feenstra, Dirksborn. — Glanerbrug, Joh. Kwak, Culemborg. — Trebbeek (Kouvenhede) (Z.-H.), A. Terpstra, Lechem.

REDANCK: Borkel en Rodenris, A. Thielens, Axel. — Beilen, D. Stienhuis, Loppersum. — Woudsend, H. Haspers, Koden. — Audel (N.-B.), M. A. van Pernis, Schoonewoerd. — Kralingen (Je pred. plaats), Dr. S. P. De, Dwingeloo.

Franeer, Zondag was de gemeente van Franeer opgekomen om het woord van afscheid te hooren van haar beminden herder en leeraar Ds. J. Koppe.

Zeer loos tot tekst Openb. 1:12-16 en bepaalde de gemeente bij de nauwe gemeenschap van Jezus met de gemeenten. Zijn arbeid in de gemeenten en zijn zorg voor de gemeenten. Z. Eerw. mocht getuigen dat het tienstal jaren in Franeer voor hem gelukkige jaren waren geweest. Onderling Kamstra sprak namens den kerkeraad en zeker uit naam der geheele gemeente zijn hartelijken dank uit voor den ijver en de liefde door Ds. Koppe aan de gemeente betoond, voor zijn verleid arbeid die door onzen God bijklaar was gezegd. Hij wenschte den predikant en zijn gezin Gods zegen toe in de nieuwe gemeente Enamtil. Standaard zong de gemeente den vertrekken leeraar toe Ps. 134:3.

Als vertegenwoordiger v/d classis Franeer sprak Ds. Binnema van Arum eveneens een woord van dank tot Ds. K., die veel gearbeid heeft, doch bij

dien arbeid steeds bescheiden was en toonde te willen dienen en niet te regeren.

Namens de kerk van Teum sprak Ds. de Vries en namens de kerk van Winsum sprak onderling Miedema. Belden getuigen dat het hun speet dat Ds. K. wegging en spraken het uit dat de arbeid van Ds. K., als consulent voor deze gemeenten verlicht, hoog werd gewaardeerd. Op verzoek van deze sprekers zong de gemeente Ps. 121:4 en Ps. 72:11. Ds. K. dankte al de sprekers en liet ten slotte zingen Ps. 20:1.

Het adres van den kerkeraad is thans H. Pasma, Molenvolle, Franeer.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Werkendam en de Werken, W. M. A. Kalkman, Nieuwerkerk a/d IJssel. — Hoogland, E. Reeser, cand. Den Haag. — De Wier, G. Ijpey, Knijpe. — Elspeet, J. H. van Paddenburgh, 't Grevelduin-Capelle. — Schipluiden, C. M. Luteijn, Heinoord. — Watergang, Dr. N. de Jager Meenbroek, Scharwoude. — Brunsum (L.), Dr. L. Th. Wieten, Zwaagwende. — Noordwijkerhout, H. W. Lovink, cand. 't Gravenhage. — Ede, D. J. v. d. Graaf, Kaamsdonk. — Nuemen-Geldrop (N.-B.), F. C. Willekes, Hendrik-Ido-Ambacht. — Gaast en Ferwoude (Fr.), B. Gerner, Lutjegat (Gr.). — Dordrecht (vac. Keller), Dr. J. Severijn, Leerdam.

AAANGENOMEN: Vollenhove, H. W. te Winkel, Nijehaase (Fr.). — Hoogeveen, R. Bartlema, Bead. — REDANCK: Dokum, J. N. van Druenen, Noordwoude (Fr.). — Kortgene, J. L. Klomp, Schore. — Warns, J. G. Key, Varik. — Kockengen (U.), J. J. Timmer, Montfort.

Dit blad wordt ge...
Bijdragen van me...
van dit blad hee...
Advertentien aan de...
Insendingen, die...
vangen, kunnen vo...

De

Advertentien

Heden oostleip in zijn Heere en Holland onszijnig geliefde Vader, Behuwd- en Grootvader

Dr. ABRAHAM KUYPER, Minister van Staat, Commandeur in de Orde van den Nederlandschen Leeuw, in den ouderdom van 83 jaar.

Bloemendaal, Dr. H. H. KUYPER, C. M. J. KUYPER — HEYLOM en Kinderen.

Padaang (Sumatra), Dr. J. H. F. KUYPER, 's-Gravenhage.

H. S. S. KUYPER, Rotterdam, Dr. A. KUYPER Jr., H. KUYPER — VAN OORDT en Kinderen.

's-Gravenhage, J. H. KUYPER, C. M. E. KUYPER.

Leiden, G. KUYPER, H. L. W. KUYPER — STORM VAN LERUWEN, en Kinderen.

'Gravenhage, 8 Nov. 1920, Kanaalstraat 5.

Geen bloemen. De teraardebestelling zal plaats hebben Vrijdag a.s. op Oud Eik en Dulven. Vertrek van het steffhuis te 1 uur. Volstrekt eenige kennisgeving.

Heden overleed na een kortstondige ongesteldheid, in de hope der Eeuwigen levens, onze geliefde Vader, Behuwd- en Overgrootvader,

de WelEerwaarde Heer Ds. J. STRIJKS Em.-Pred., in den ouderdom van 82 jaar, in leven Dienaar des Woords van de Geref. Kerken te Hattum, Rhoon en Koudekerk a/d Rijn.

Velp, N. W. STEHOUPER — VELDRIJN, G. B. STEHOUPER.

Marum, H. J. MEIJER — STRIJKS, G. MEIJER.

Magelang, H. STEHOUPER.

Oosterbeek, J. STEHOUPER, N. STEHOUPER — V. RAALT.

Velp, M. STEHOUPER.

Marum, A. N. W. MEIJER, H. J. B. MEIJER, J. MEIJER.

Met diepe ontroering geeft de Kerkeraad der Gereformeerde Kerk van Utrecht kennis van het plotseling overlijden van zijn geliefden en hooggeschatten emeritus-Dienaar des Woords

Ds. P. J. W. KLAARHAMER. Omdat ons, bijna 30 jaren lang, zooveel in hem werd geschouwen, is zijn heengaan ons smartelijk. Doch het vervult ons met dankbaarheid te weten, dat hij is opgenomen in heerlijkheid.

Trooste de Heere zijne diepbedroefde weduwe en kinderen en doe Hij ons zijn bestel aanbieden.

Namens den Kerkeraad: Dr. J. C. DE MOOR, praeses. Ds. J. E. GOUDAPPEL, Scriba. Utrecht, 8 Nov. 1920.

HARMONIUMS THANS ZEER GOEDKOOP — CATALOGUS GRATIS — MAX HORN — ZWICKAU late KLAS FABRIKAAT

Electrische Kerkorgelfabriek A. Standaard

TELEFOON INTERC. 9667. - Gerrit v. d. Lindestraat 30-35-37 - ROTTERDAM

Vervaardiging van uitsluitend eerste klasse KERKORGELS van zuiver Nederlandsche gedachte en uitvoering Langdurige garantie volgens de bepalingen van den Bond van Kerkorgelbouwers in Nederland

Men vrage ons zoo juist verschenen geïllustreerde Bookwerkje met beoordeelingen over ons werk door Toonkunstenaars en Pers

Vertegenwoordiger voor Zuid-Afrika: O. ANDERSON, Bloemfontein.

Post Cheque en Girodienst.

Waarom nog Uw bedienende naar het postkantoor te zenden om postzegels te koopen? Hij die eene postrekening heeft, bestelt de postzegels op een daarvoor gratis ten postkantore verkrijgbaar formulier, en betaalt ze door middel van een girobiljet op de rekening van den postdirecteur en... de zegels worden den volgende dag thuisbezorgd. Neemt daarom eene postrekening.

AVONOMAALSTELLEN IN ZILVER, VERZILVERD EN NIKKEL. T. FABRY DE JONGE. FABRIEK VAN GOUDEN EN ZILVEREN WERKEN, GOES

SLOOPEN en LAKENS

in alle maten en onberispelijke afwerking. Aanbevelend, A. ZOMER, Haarlem.

Ver. voor Hooger Onderwijs op G.B. GEVRAAGD een ADJUNCT-AMANEUSIS niet boven de 40 jaar, minimum-salaris f 2500 per jaar. Sollicitaties met opgave van tegenwoordigen werkkring en getuisschrijven worden ingewacht aan het Bureau der Vereeniging, Keizersgracht 164, Amsterdam.

De Gee & Grosheide Accountants (Instituutleden). Singel 303 Vondelstraat 60 Tel. Noord 1233 Tel. Zuid 6211. Centrum 2981

Schets der Kerkgeschiedenis In Tabellen door Dr. A. M. BROUWER. Rector der Ned. Zandlingsschool Prijs, gecart. . . f.2.90 Geen toelag.

UITGAVE VAN J. B. WOLTERS GRONINGEN-DEN HAAG

Schets der Kerkgeschiedenis In Tabellen door Dr. A. M. BROUWER. Rector der Ned. Zandlingsschool Prijs, gecart. . . f.2.90 Geen toelag.

UITGAVE VAN J. B. WOLTERS GRONINGEN-DEN HAAG

Verschenen de Vierde Druk van HAAR IDEALEN door JOHANNA BREEVOORT het bekende tendenz-werk over de vrouwenbeweging. PRIJS f.1.90.

Dit boek behoort iedere jongedame en jongeman in bezit te hebben! Uitgever W. ZWAGERS, Rotterdam.

SIGAREN. SIGAREN. overtuigt U, gij zijt tevreden. Door geheel Nederland franco thuis, flinke, wit brandende, geurige sigaren. 100 fijne f.4.50, 200 - f.8.25. 100 zeer fijne f.6.25, 200 - f.11.75. Extra fijne 100 - f.7.50, 200 - f.14.25. Brieven van tevredenheid voorradig. Adres: R. VEERMAN, Turfmarkt 54, Gouda.

A. W. BRINK & Co. COMMISSIONNAIRS IN EFFECTEN HEERENGRACHT 146, AMSTERDAM.

Groningsche Hypotheekbank voor Nederland

gevestigd te GRONINGEN. Bijkantoor te ZWOLLE.

De Bank geeft uit tot een beperkt bedrag: 6% PANDBRIEVEN tegen 100%, in stukken van f1000.-, f500.- en f100.-.

De Directie: M. Brouwer. Mr. H. van der Vegte. F. J. Bolt.

DRUKKERIJ HOLLAND AMSTERDAM N.Z. VOORBURG WAL 58-60

SPECIALE INRICHTING VOOR HET DRUKKEN VAN GROOTE OPLAGEN MET GARANTIE VOOR TIJDIGE LEVERING

E. WIGBOLDUS Szn. VISCHMARKT 29, GRONINGEN. IJZERWAREN, HUISHOUDELIJKE ARTIKELEN. GEREEDSCHAPPEN.

P. HOGENDOORN & ZOON HAARLEMMEERSTRAAT 150 - LEIDEN GEVESTIGD 1880 GEEN FILIALEN

GEWATTEERDE MOLTONNEN - WOLLEN - DEKENS

Accountantskantoor P. H. Dijksterhuis Groningen. Oude Boteringestraat 51. Tel. 2186.

Voor uitdeeling van Scheurkalenders

wordt door velen reeds jaren lang genomen de bekende „Gzelle Meerbury's Christelijke Scheurkalender“.

Deze kalender is geliefd bij oud en jong. Naast goede stichtelijke lectuur, geeft ze boeiende verhalen. Verder nog Prijzendaals voor de jeugd en bovendien iedere maand een aardig plaatje met leuke versjes voor de kleinen.

De prijs bedraagt 95 Cents. Bij getallen belangrijke korting. Men vrage prijs met opgave van het benodigde aantal aan de UITGEVERSMACHTSCHAAPPIJ E. J. BOSCH Jbz. TE BAARN.

DE STANDAARD

DAGBLAD VOOR NEDERLAND HOOFDORGAAN DER A.P. PARTIJ Bureau van Redactie en Administr. N. Z. VOORBURG WAL 58-60 AMSTERDAM. TEL. N. 2157 N. 2315 C. 600.

Het blad dat ieder Anti-Revolutionair in de eerste plaats leest, omdat

het als hoofdorgaan leiding geeft, men daarin het meest uitvoerig verslag der EERSTE en TWEDE KAMER der STATEN-GENERAAL vindt, en daarin door terzake kundigen onze Chr. levens- en wereldbeschouwing het beste wordt gepropageerd.

Aan Collecten: Voor de Theol. faculteit: Van de Gereformeerde Kerk te Aalst f. 2.50; te Gameren f. 5.25; te Herwijnen f. 12; te Hoosdrecht f. 3; te Poederloijen f. 2; te Tiel f. 16.52; te Vuren f. 1.67; te Well f. 8.50; te Zaltbommel f. 5.45; te Zuilichem f. 7.51; te Eindhoven f. 19.67; te Genderen

De Groninger Brandwaarborg-Maatschappij.

HOOFDKANTOOR GRONINGEN, O. Boteringestraat 72.

Speciale afdeling voor H. H. Predikanten en Onderwijzers, voor Kerken en Scholen, alsmede voor Leden van „Patrimonium“.

WOON N.V. „PHARUS“

Commissionarissen: Mr. J. A. DE WILDE, 's-Gravenhage; W. DE VLUOT, Amsterdam; WILH. RICHTERS, 's-Gravenhage; S. BAKKER, Bussum.

Raad van Toezicht: Mr. J. A. DE WILDE; WILH. RICHTERS. Directie: J. P. MEYER. Accountant: B. RICHTERS Bzn., Rotterdam. Wikundig Adviseur: J. L. KOK, Rotterdam.

Bankinstellingen: ROTTERDAMSCHE BANKVERENIGING. HANDELS- EN LANDBOUWBANK.

Een eigenhuizersverzekering bij de N.V. „PHARUS“ is een besparing van Uw huurpenningen ten voordele van Uzelf of van Uw kinderen. Waarom blijft ge nog steeds huurder van Uw huis, terwijl „PHARUS“ U in staat stelt eigenaar te worden?

Actieve vertegenwoordigers genieten hooge provisie. Vraagt inlichtingen bij de Directie.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen: Voor de Vereeniging: Door den heer M. D. de Bruin te Bergen op Zoom f. 47.37; van Ds. J. Bosch te Atteveen f. 1; door den heer W. Huisman te Bleiswijk f. 37.25; door het Locaal Comité Haarlem te st. f. 285; door den heer A. Zijlma te Raamsdonksveer f. 18.10; door den heer Joh. Krap te 's-Gravenhage f. 700; door den heer H. B. Wormgoor te Harakamp f. 3.75; door den heer G. J. v. d. Meyden te Bennekom f. 92; door den heer J. Sjaardema te Bunschoten (1919) f. 110.25; door Ds. W. Maan te Alfen (atr.) f. 43.15; door den heer J. Bijlma te Oudehaske f. 2.50; door den heer J. Visser Jan te Domburg f. 10; door den heer W. F. H. v. d. Hart te Ermelo f. 200; door den heer B. Batelaan f. 200; door den heer M. J. Dolman te Bussum f. 150; door den heer S. Schooneveld te Rijnsburg f. 25.50; van Prof. Mr. P. A. D. f. 31.25; door den heer J. Doornbrouwer te Amstelveen f. 50.55; door den heer H. P. Roodant te Dirksland f. 62.56; door den heer J. E. van Buren uit Blesum f. 9, uit Delfzijl f. 57, uit Farnsum f. 10, uit Heveskes f. 2.50, uit Meedhuizen f. 12, uit Oudum f. 6.50, uit Uitwerde f. 21.50, uit Meiswerd f. 7, samen f. 125.50; door den heer J. van Dalen uit Ambt-Vollenhove f. 88.50; door den heer J. v. d. Velde te Joure f. 25.40; door den heer H. van Emmerik uit Hilversum f. 489.50, uit 's-Graveland f. 35.20, uit Laren f. 21.15, samen f. 545.85; door den heer J. Bos uit Coevorden f. 53, uit Schoonebeek f. 52, samen f. 105; door den heer E. Broersma te Ferwerd f. 53.25; door den heer A. P. Michael uit Heeze f. 5, uit Geldrop f. 7, samen f. 12; door den heer J. Scheepel uit Uithuizen f. 113.50, uit Zandweer f. 5; door Ds. L. G. Goris te Zevenbergen f. 28.39; door den heer J. D. Brauckman te Voor-schoten f. 31.45; door Ds. M. van Alphen f. 26.60; G. W. S. te A. f. 37.50; door Ds. S. de Vries te Elst f. 30.50; Loc. Comité Amsterdam atr. f. 91.55, uit Watergraafsmeer f. 12.20.

Feestgave 40-jarig bestaan: R. S. H. te Sch. f. 25; van Ds. W. M. te A. f. 3; van Prof. Mr. P. A. D. f. 10; Geref. Kerk te Nigtevecht f. 10; te Delfzijl f. 67.10; gevonden Keizersgrachtkerk K. f. 2.50; A. J. S. f. 3; Wed. L. te A. f. 10; Geref. Kerk te Nieuveen f. 12.50; te Minnertsgr. f. 25; te Moordrecht f. 27.07; te Zutphen f. 56.74; te Euschede f. 62.04.

Aan Schenkingen: Door Ds. W. Maan te Alphen f. 0.75; gevonden in de collecte Ger. kerk te Spijk f. 500; van Ds. de Vries te Elst f. 1; gev. in de collecte te A. f. 1; door den heer J. E. van Buren te Delfzijl f. 1.

Voor de Medische Faculteit: (Contributien). Door den heer W. Huisman te Bleiswijk f. 1.25; door den heer A. Zijlma te Raamsdonksveer f. 1.25; Prof. Mr. P. A. D. f. 6.25; door den heer J. E. van Buren te Delfzijl f. 1; aan den heer H. van Emmerik uit Hilversum f. 18.80; uit Laren f. 1 samen f. 19.80; van den heer J. Scheepel te Uithuizen f. 3; door Ds. L. de Vries uit Valburg f. 2.50; door het L. C. Amsterdam f. 47.45.

Voor het Studenten Studiefonds: a deposito ontvangen: Van de hulpvereen. te Amsterdam f. 7.

H. W. VAN MARLE Jr., Penningmeester. Amsterdam, Keizersgracht 164. Giro No. 6327.

Na al wat, Gereformeerden werp reeds is g. hebben gekozen. Toch meen ik lijke behandelin in den jongste eenzetting nog. En ik kwam tot onzeredactie, tw waarin naar zal werd. Een vrs aandienend als e Raad buuner d verzonden is i der bezorgdheid dieleden in nat verschijnsel va 's-gereformeerd' hoewel nog ma in de prediking opvolger van o over de Heraud H. Kuyper, m zetting te gev mij niet te doe mijn 'ethische' aan zijn verzo. De bezwaren schat ik niet. Een uitteenz te geven, eiscl voor hen, die vermijden, dar mijdelijk zijn, geleerde en oo Daarbij komt meerde volk, i hen die de ul 'ethischen' e en volgen de me gaagbaar zijn, jaren van ont omtrent de etl 'Ouder ons v Theologie zoo alle afwijkinge meerde op ha werd, nog nie zelfden kant geschreven de Remonstrantien het streven na ward wordt? Een uitzetl vroegen, dien beoordeeling. Maar dan o door overdri de Ethischen gisch gebied afsnijden van daaromtreut wel omlijnd b Maar dan e derheid aan stoere Gerefou sken zijn i 'ethische' is onder hen he